

Ägardirektiv för HARRYDA Energi AB

10

2023KS68

Kommunstyrelsen

Datum
2023-02-15

Diarienummer
2023KS68 107

Ägardirektiv för Härryda Energi AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer nya ägardirektiv för Härryda Energi AB att gälla från och med 1 maj 2023.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har gjort en översyn av ägardirektiv och bolagsordning (bolagshandlingar) för samtliga helägda kommunala bolag inför den nya mandatperioden. Syftet är bland annat att skapa en större enhetlighet mellan de olika bolagens handlingar samt att uppdatera handlingarna i enlighet med SKR:s förslag i tillämpliga delar. Senaste uppdateringen av ägardirektivet för Härryda Energi AB gjordes 2010.

Ägardirektivet ska ange ägarens vilja och inriktning med bolaget samt vilka begränsningar som kan finnas. Dokumentet ska ge styrelsen en tydlig målsättning för sitt arbete.

Förslaget till nytt ägardirektiv för Härryda Energi AB skiljer sig från tidigare dokument bland annat genom att koncernperspektivet poängteras samtidigt som kommunens direktiv- och tolkningsrätt poängteras. Vissa formaliadelar, som tex rekryteringsfrågor, arbetsordning mm utgår.

Under arbetets gång har avstämningar gjorts mellan kommundirektör och verkställande direktör i bolaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 15 februari 2023
- Förslag till nytt ägardirektiv
- Gällande ägardirektiv

Peter Lönn
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Ägardirektiv för Härryda Energi AB

Ägardirektiv för verksamheten i Härryda Energi AB, nedan kallat Bolaget, antaget av kommunfullmäktige i Härryda kommun 2010-04-19, § 76, och fastställt av bolagsstämman 2010-05-04.

1. Allmänt

Bolaget är ett organ för kommunal verksamhet och således underordnat kommunfullmäktige i Härryda kommun. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och av kommunstyrelsen med stöd av delegation utfärdade direktiv.

Förutom genom lag och författning regleras Bolagets verksamhet och Bolagets förhållande till kommunen genom;

- a) gällande bolagsordning;
- b) gällande ägardirektiv för verksamheten;
- c) andra av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade direktiv; samt
- d) förekommande avtal mellan kommunen och Bolaget.

Det åligger Bolagets styrelse och i förekommande fall verkställande direktör att följa utfärdade direktiv, i den mån de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

2. Bolagets verksamhet och ändamål

Bolagets verksamhet och ändamål anges i bolagsordningen för Bolaget.

Bolaget, som är ett kommunalt elföretag enligt bestämmelserna i 7 kapitlet ellagen, får inte bedriva verksamhet som inte täcks av verksamhetsbeskrivningen eller ändamålsbeskrivningen i bolagsordningen. Bolaget får inte heller driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte omfattas av den kommunala kompetens som gäller för Bolaget.

Bolaget, som alltid måste utse ombud vid bolagsstämmor i dotterbolaget Härryda Energi Elhandel AB, åläggs att i sin tur fastställa de ägardirektiv som enligt kommunens uppfattning skall gälla i dotterbolaget Härryda Energi Elhandel AB.

Bolaget skall i tillämpliga delar följa av kommunen fastlagda mål och riktlinjer, såvitt det anges i det aktuella beslutet.

3. Kommunens insyn i Bolagets verksamhet

Kommunstyrelsen har rätt att själv eller genom därtill utsedda personer, när den så önskar, granska Bolagets räkenskaper och handlingar.

Kommunstyrelsens granskningsrätt omfattar ej handlingar som innehåller sådan uppgift att dess röjande skulle kunna ådra styrelseledamot, verkställande direktör eller annan i bolagets tjänst straffansvar eller skadeståndsansvar gentemot annan än kommunen.

På begäran skall kommunstyrelsen informeras om och tillsändas kopior av handlingar rörande Bolagets verksamhet, som inte är av sådan beskaffenhet att Bolaget på grund av reglerna om sekretess inte kan lämna ut dem.

Bolagets styrelse skall, på det sätt kommunstyrelsen finner lämpligt, regelbundet sammanträffa med kommunstyrelsen för utbyte av information, som inte omfattas av sekretess, och diskussion om aktuella händelser och planer i Bolaget.

4. Underställningsplikt

Kommunfullmäktiges ställningstagande skall inhämtas såvitt avser;

- a) bildande eller förvärv av dotterföretag,
- b) planer på ny eller ändrad inriktning av Bolagets verksamhet,
- c) övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Skulle olika meningar uppkomma i styrelsen om fråga är av sådant slag att den skall underställas fullmäktige, skall samråd ske med kommunstyrelsen.

5. Lönsamhet, soliditet och avkastning

Bolagets verksamhet skall bedrivas enligt kommunalrättsliga principer under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Långsiktiga mål skall ställas på lönsamhet och soliditet. Ägaren förväntar sig en årlig utdelning motsvarande 25 prisbasbelopp, vilket motsvarar en skälig avkastning på ägarens insatser i Bolaget. Soliditeten bör ej understiga 20 %.

Bolaget skall erlägga en borgensavgift om 0,25 % på lån med kommunal borgen.

6. Budget och bokslut

Bolaget skall årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren, varav det första detaljplaneras och budgeteras. Verksamhetsplan och budget skall överlämnas för kännedom till kommunstyrelsen i december månad.

Bolaget skall enligt kommunstyrelsens tidplan tillhandahålla det underlag kommunstyrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt 8 kap 17 § kommunallagen (koncernredovisning).

Bolagets styrelse skall i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma.

7. Förslag till auktoriserade revisorer

Kommunens förtroendevalda revisorer skall upphandla auktoriserade revisorer för Bolaget. Revisorernas resultat av upphandlingen föreläggs årsstämman som nominering inför beslut om att utse yrkesrevisor.

8. Information till kommunstyrelsen

Bolagets styrelse skall, på det sätt kommunstyrelsen finner lämpligt, regelbundet sammanträffa med kommunstyrelsen för utbyte av information, som inte omfattas av sekretess. Bolaget skall årligen, sedan Bolagets årsredovisning och revisionsberättelse tillställts kommunen och i god tid innan årsstämma skall hållas, anordna informationsammanträde för kommunfullmäktige.

9. Informationsskyldighet

Bolaget skall hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet.

Det åligger Bolaget, om det inte möter hinder på grund av sekretess, att till kommunen snarast översända;

- a) protokoll från bolagsstämma;
- b) protokoll från styrelsesammanträde;
- c) Bolagets årsredovisning;
- d) revisionsberättelsen;
- e) lekmannarevisorns granskningsrapport; samt
- f) tertialvisa redovisningar av Bolagets förvaltning, ställning och resultat.

Innehåller handling som skall översändas till kommunen sådana uppgifter som Bolaget på grund av reglerna om sekretess inte kan lämna ut, skall uppgifterna uteslutas. Av det översända materialet skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

10. Arkiv

Enligt bestämmelserna i arkivlagen skall den kommunala arkivmyndigheten utöva tillsynen även över kommunala företags arkiv. Utöver arkivlagen skall även kommunens arkivreglemente gälla för Bolaget.

11. Rekrytering av VD

Bolaget skall inbjuda till ägarsamråd i samband med rekrytering av Bolagets verkställande direktör.

12. Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen skall årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I styrelseordningen skall det anges hur arbetet i förekommande fall skall fördelas mellan styrelsens ledamöter, hur ofta styrelsen skall sammanträda och i vilken utsträckning suppleanterna skall delta i styrelsens arbete och kallas till dess sammanträden.

13. Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt 8 kap 7 § aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar skall utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören. Styrelsen skall tillse att instruktionen beaktar intentionerna i detta ägardirektiv och att den omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen skall anges de inom Bolaget förekommande ärenden som med hänsyn till arten och omfattningen av Bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således skall omfattas av verkställande direktörens kompetens.

I instruktionen skall anges i vilken omfattning verkställande direktören för styrelsen skall anmäla beslut som denne fattat. De sålunda anmälda besluten skall upptas i styrelseprotokollet.

14. Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

15. Medborgarnas insyn

Bolaget skall om inte affärsmässighet eller sekretessregler motiverar annat, kännetecknas av öppenhet och ett serviceinriktat arbetssätt. Informationen till medborgarna och media skall vara en naturlig och väsentlig del av verksamheten.

Förslag till ägardirektiv avseende Härryda Energi AB

15 februari 2023

Detta ägardirektiv avser Härryda Energi AB, (556026-3245 (nedan kallat bolaget) och har fastställts på bolagsstämma 2023-xxxxx

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härryda kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och koncernperspektivet är överordnat. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, fastställda av bolagsstämma.

2. Kommunens direktivrätt

Bolaget har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen, ellagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse. Fråga om undantag ska underställas kommunstyrelsen.

Bolaget ska i tillämpliga delar följa styrdokument fastställda av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen äger rätt att förtydliga och konkretisera styrdokument och andra direktiv givna av kommunfullmäktige.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett. Slutlig bedömning gällande sekretess görs av kommunstyrelsen.

5. Bolagets verksamhet

Bolaget, som är ett kommunalt elföretag enligt bestämmelserna i 7 kapitlet ellagen, får inte bedriva verksamhet som inte täcks av verksamhets-

beskrivningen eller ändamålsbeskrivningen i bolagsordningen. Bolaget får inte heller driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte omfattas av den kommunala kompetens som gäller för Bolaget.

Bolaget ska driva sin verksamhet på affärsmässiga grunder och till långsiktig nytta för kunder och samhälle. Bolaget ska eftersträva att självfinansiera normal expansion och utveckling och på så sätt upprätthålla ett finansiellt oberoende.

Bolaget ska utse ombud vid bolagsstämmor och fastställa ägardirektiv för dotterbolaget Härryda Energi Elhandel AB.

Utöver vad ovan beskrivits ska bolaget;

- aktivt arbeta för att bidra till att uppnå EU:s, nationella och lokala miljömål.
- aktivt informera allmänheten och berörda parter om miljöfrågor relaterade till bolagets ansvarsområden.
- tillhandahålla kommunkoncernen kompetens inom övergripande elfrågor i form av expertis och utredningar.

6. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräknningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Bolagets verkställande direktör ska samråda med kommundirektör innan styrelsebehandling gällande bedömning om ställningstagande krävs.

7. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

8. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorererna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorererna kommunicera sina yttrande och iakttagelser till kommunstyrelsen när rapporten är färdigställd.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor.

Bolaget ska nå ett resultat som medger en utdelning motsvarande 25 prisbasbelopp..

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20%.

10. Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras via taxor vilka fastställs av styrelsen.

Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall med 0,25%.

11. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/3, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunstyrelsen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor.

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

12. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med treårig driftbudget och femårig investeringsbudget. Planen ska i tillämpliga delar grundas på kommunfullmäktiges fastställda budget och medverka till uppfyllande av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning samt, i tillämpliga delar, verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

13. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

14. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härryda kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

15. Arkivreglemente

Härryda kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härryda kommun.

16. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före 15 april hålla bolagsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.